Galatasaraylı Okan Buruk başarılarını, geleceğini, kaybetmeyi ve hayata bakışını anlattı...

Bugünü Yaşayanlar, Geleceğe Bakanlar

ORAY EĞİN

"Belki böyle bir alışkanlık var. Arkadaşlarım var, belli bir düzenim var. 11 yaşımdan beri buradayım, böyle bir anda kopmak istemedim. Böyle gider gelirim, şansımı denerim, dedim. Bir de yapılan şeyler beni daha çok hırslandırdı."

Eğer güçlüyseniz ve bunun bilincindeyseniz, sizi kimse tutamaz. Ne olursa olsun, her koşulda ve her şartta peşinden gideceğiniz 'idealleriniz' var. Durmayın, ne olur. Ama unutmayın, sesini duyurmak isteyen binlerce insan da var. Bunlar her sabah ısrarla her klip programını arayan, telefonu düşüremeyince evde faks makinesi olmadığına yananlar değil. Söyleyecek sözü olanlar, ancak bir türlü, belki şartlar elvermediği için, Arif'in dediği gibi **"Belki semt yüzünden, belki de işte maddiyat yüzünden"**, belki yeteri kadar ısrarlı olmadıklarından, kapıya dayanmadıklarından dinleyici olarak yaşıyorlar.

Galatasaraylı Okan Buruk beş yıl yedek kulübesinde oturdu. İki-üç maçta bir oyuna giriyor, ortalama on dakika oynuyor, sonra çıkıyordu. Beş yıl boyunca sesini duyurmaya çalıştı. Orada otururken, maçı izlerken, bir şeyler ters giderken, üstelik müdahale edebilecekken kendi iradesi dışındaki nedenlerden hiçbir şeye bulaşamadı. **"Hadi geç bakalım"** dendiğinde hep 'geç' oluyordu. Taraftar için yokluğu kayıp değildi, varlığının da önemli kazancı yoktu. Başka futbolcular vardı, onlar oynayabilirdi; **"Bana çok koyardı. Böyle düşünürdüm, maç içinde de, 'Ben bu takımda nasıl oynayamıyorum' diye. Bir şeyler göstermek istiyordum. Biliyordum, yapabileceğim bir şeyler var. Ama şans gelmiyordu bir türlü. Geçen seneki takımın durumu daha değişikti. Hocanın vazgeçemeyeceği insanlar vardı. Geçen sene de üç tane falan gol attım ama o zaman hiç fark edilmiyordum. Yaralıyordu."**

Altı sene önce, '92'nin sezon başında Beşiktaş'la oynanan TSYD kupasında ilk kez kadrodaydı. Onbir yaşından beri içinde bulunduğu, **"Hayatım"** dediği Galatasaray'ın A Takımı'na yükselmişti. İki gol attı; **"Oynuyorum, bir de öyle bir abartıldım ki, belki hak ediyordum ama bir anda gündeme geldim, öyle bir şekilde geldim ki, daha önce hiç böyle bir şey olmamış, şaşkınlık yaratıyor. Allah Allah, ne oldu, diyorsun. İki ay önce genç takımda oynuyordum, bir anda Galatasaray A Takımı'ndayım, bunun verdiği bir şey var. Bazen düşünüyordum, bir de çok hızlı oldu. Bir şaşkınlık olmuştu. Hiçbir yere gitmezdim, bu sefer kalkıp ara sıra gece bir yerlere gidebiliyordum. Daha önceden de kız arkadaşım vardı ama telefon geliyordu, hemen hoşuna gidiyordu insanın, hemen atlama falan... Çıkıyorsun, iki-üç maç oynuyorsun bu sefer hemen ev telefonların bulunuyor. Hiçbir zaman böyle aşırı bir şeyim olmadı ama, zaman zaman oluyordu."**

Kazananların en korktuğu şey kaybetmektir. Çünkü kaybetmek soğuktur, gerçekten kötüdür. Maç kaybeden futbolcuların yüzündeki 'soyunma odasına gidiş' ifadesi bu duyguyu anlatır. Kaybedenler yedek kalır. İlk sezonda, herkes ona hayranlıkla, 'genç yetenek' diye bakarken Trabzonsporlu Soner'in darbesiyle ayağı kırıldı, ayrıldı; **"Düştüm birden... Çoğu insan beni o olayla tanır. Ben bunu hep kafamda düşünmüşümdür sakatlandıktan sonra. İyi bir duruma gelmiştim, onun verdiği rahatlık, hayatımın değişmesi, yaptığım hareketler falan, bunları düşünmüşümdür. Allah bana bir ders verdi, demişimdir."**

Okan sakatlığının gerçekten Allah'ın ona bir 'uyarısı' olduğuna inanıyor.

Birçok akıllı insan gittikleri yoldan, kimi 'sakatlıklar' yüzünden vazgeçti, pes etti. Ama herkesin vazgeçmesi de gerekmiyor. İyileşip, aynı yolda, daha sağlam hatta daha hızlı ilerleyenler de var. Okan sakatlığının gerçekten Allah'ın ona bir 'uyarısı' olduğuna inanıyor. Hatta bu sezon tam yeniden ilk onbire girecekken, oynadığı ilk maçın ardından hafta içi antrenmanda sakatlandığında da **"Yeniden mi?"** diye aklından geçirmiş. Şimdi tamamen döndüğüne inanıyor, inanıyoruz. Hatta, o her ne kadar **"hak etmediğini"** düşünse de, yeni sezon sonunda Avrupa'da da oynayabilir, bunu bekliyoruz. Ona göre daha hiçbir şey oynamamış, oynayacak ki piyasası oluşsun. Ayakları yere, sakatlığın götürdüklerinden dolayı, çok daha sağlam basıyor. Ama endişelenmemek elde değil, tam bir şeyler yapıyor, ardından durduruluyor. Bu uyarmıyor, sadece korku veriyor; **"Ben çok hırslıyımdır. Kendime çok güvenirdim. Hep kendi kendime ben bu takımda nasıl oynayamıyorum diye takardım. Oynadığım maçlarda da iyi bir şeyler yapmaya çalışırdım takıma gireyim diye. Üç maç oynuyordum, dördüncü maç oynamıyordum, yine oynuyordum, bir maç oynamıyordum... Çok etkiliydi. Kendimi ve neler yapabileceğimi biliyordum."**

Geri Dönmek

Geçtiğimiz sezon transfer görüşmesi vardı. Kulübün tavrı ona Galatasaray'dan ayrılmayı düşündürmüş. **"Anlaşsak da olur, anlaşmasak da... İster git, ister gitme"** demişler. Transferin son gününde Ordu Milli Takımı'nın kampından telefonla konuşuyormuş. Yöneticiler muhatap bile olmuyorlarmış. Sonunda **"Hoca"** ikna etmiş, hoca derken Fethullah değil kasıt, takımın hocası. **"Bu paraya at, takıma girersen farkını alırız"** demiş. Kendine inandığı, yapabileceklerinin bilincinde olduğu için çay ocağında imza atmış. Biraz da 'intikam' gibi olmuş; **"Belki böyle bir alışkanlık var. Arkadaşlarım var, belli bir düzenim var. 11 yaşımdan beri buradayım, böyle bir anda kopmak istemedim. Böyle gider gelirim, şansımı denerim, dedim. Bir de yapılan şeyler beni daha çok hırslandırdı."**

Hırsının meyvelerini yiyor. Bugünü yaşamayı bıraktı artık. Bugün içinde yapılabilecek her şeyi yaptı. Dev ekran televizyonu bile var. Hatta artık o kadar 'aşmış' ki futbolcuların televizyonlarda 'her şekilde' görünmelerini, arabalarını göstermelerini **"aptalca"** nitelendiriyor; **"Çok insan var ama onlar kadar, onlardan daha fazla da iyi insan, akıllı insan diyebileceğimiz insanlar da var. Futbolcuların çoğu fakirlikten gelmiştir, durumu iyi değildir veya normaldir, ortadır. Çok azdır zengin olup da futbolcu olan. Bunun verdiği bir şey var insanda, veya kameraya karşı konuşamama psikolojisi... Kamerayı görünce şaşıran insan var, iki lafı bir araya getiremeyen insan var. Ama 'hepsi aptal' da diyemezsin. Çok akıllı insanlar da var, fazla değil belki... Daha önce yaşamadığı bu şeyler hoşuna gittiği için televizyona çıkan insanlar çok zeki insanlar değil bence."**

Bu çok zeki veya az zeki insanların aşkları da her dönem gündemimize giriyor. Tabii ki televizyondan. Bu dişi türüne ün avcıları diyoruz; **"Televizyonda görüyor genç bir kız, şu şununla beraber. Bu onlarda herhalde bir şey uyandırıyor; ben de bir futbolcuyla beraber olsam, futbolcuyla çıksam adım duyulsa hoşuma gider, futbolcu hanımı olsam da devamlı televizyona çıksam gibi şeyler oluşuyor herhalde insanda. Benim için en mantıklısı bence tek eşlilik, şu andaki kafa yapım bu. Onla yaşayayım, onla bir şeyler paylaşayım."**

"Televizyona çıkan insanlar çok zeki insanlar değil bence."

Futbolcuların çok kadınla birlikte olduklarına dair de bir 'mit' var. Okan kendi çevresinde artık buna pek rastlanmadığını söylüyor. Oysa o da genç ve **"gözde"**lerden. Hatta geçenlerde TV'de bir kız **"Okan için her şeyimi veririm"** bile dedi; **"Bir kere erkeklerin büyük bir kısmı bulduğunu kaçırmıyor. Çoğu kimi bulursa onunla beraber oluyor. Bunu sadece futbolculara söylemek yanlış. Bir de bazen böyle insanlar var, 'Ya, ben senin yerinde olacağım, neler yaparım' diyor... Biz? Yok. Yani, ben veya başkası istese çok ortama girer, çok insanla tanışır."**

İsyan Haktır!

Totaliter yapılaşmalarda; futbol kulüplerinde kapalı kutuları açanlara rastlanmıyor. Memleket kurtlar sofrasına dönüyor, tamam, ama kimse isyan edemiyor. Ortam müsait değil, oysa isyan böyle durumlarda çıkar; **"Bir korku var. Bu ortamda gerçekçi olamazsın veya gerçekleri konuşamazsın. Herkesin binbir türlü sorunu var ama bunları kalkıp yansıtamazsın hiçbir yere. Şu anda çoğu insan bundan korkar. Öyle bir ortam ki, gerek medya olsun, takımın olsun, seyircin olsun onlara ters gelen şeyler de olabilir. Bir anda antipatik bir insan da olabilirsin. Bunu da herkes göze alamaz. İsyan etmek tabii ki geliyor ama bence giderken değil de kalıcı olduğun zaman bunu dile getirmek lâzım. Giderken herkese söz hakkı geliyor. Ben öyle bir yapıya sahip değilim, karşımdaki insanın kötü bir şeyini gördüğümde onu bile söyleyemem, acaba bozulur mu, bir şey olur mu... Bir yerden başlamak lâzım, bunu da futbolcuların bir dernek gibi, daha iyi bir yönetimi, iyi bir kadrosu olması lâzım. Bir başkanı olur, artık sendika mı, böyle bir şeyin olması lâzım."**

Okan 24 yaşında, hep gülüyor. Geleceğe bakıyor. İyi işler yapıyor, daha iyisi için çalışıyor. Geçtiğimiz senelerde onu görmezlikten gelenler, sesini bir türlü duymayanlar, **"Oligarşik kuşlar"** şimdilerde onun için **"Süper Bücür"** veya **"Müthiş Dönüş"** gibisinden yazılar yazıyorlar. Hemen herkes ondan 'umutlu'; bu sezon çıkış yapması bekleniyor. Boyu 1.68, yani kısa oldu-

Akşam Servisi

ğundan analoji yaparak **"aklı da kısa"** diyenler geçtiğimiz sezondaki performansına 10 üzerinden 9 verdiler. Bugünü için **"ikinci bahar"** deniyor. Acaba yarın öbür gün 'bugün'ü, kendini aşınca ne diyecekler, dürüstlüklerine nasıl inandıracaklar, belli değil. Bir grup 'egemen' var; ilk onbire girmenin, oligarşide oynamanın en önemli erdem olduğunu düşünüyorlar. İnsanların amaçlarını sadece 'büyük' Türk kulüpleriyle sınırlıyorlar. Avrupa'da oynamanın bizi temsil edebileceklerin hakkı, oligarşi dışınınsa 'tutunamayanlar'a layık olduğunu düşünüyorlar. Göz önünde olmayan, 'yedek' kalmayı seçenleri dikkate almıyorlar, halbuki birçok yedek çok daha iyi işler yapıyor. Ama kimbilir, belki de bu 'zihniyet' yüzünden (belki semt yüzünden, belki de işte maddiyat yüzünden) vazgeçiyorlar. Yedekler arasında da, yedek bırakılanlar ve yedek kalmayı tercih edenlerin içinde de adları bilinen, çok daha 'yüce' yerlere; duygulara, yüreklere, hafızalara adlarını yazdıran insanlar var. Fazladan bir gazete plaketi veya köşe yazısı olsa ne fark eder. İşte bu zihniyet bir gün star yapıyor, ertesi gün antipatik.

Türkiye'de bugün kimi savunsak, kime güvensek arkamızdan vuruyor. Pişman oluyoruz, tövbe ediyoruz. Bunun bilinciyle artık herkese; medyanın yansıttığı herkese daha 'mesafeli' ve belki de 'önyargılı' yaklaşıyoruz, her an herkes 'onlardan biri' olabilir diye. Artık kimseye koşulsuz, şartsız destek yok. Kimsenin arkasında düşünmeden, gözü kapalı durmak yok. Oyun böyle.

Geçtiğimiz sezonlarda Galatasaray maçlarını izlerken Fatih Terim'in oyuncu değiştireceği zamanı bekler, varsa eğer çevremdekilere de **"Şimdi Okan'ı görün"** derdim. Girdiği tüm son dakikalarda, umutlara hiç ihanet etmedi, bundan sonra da etmez herhalde. Yani, arada böyleleri de çıkabiliyor. Her sözünün, her yaptığının arkasında durabileceğimiz insanlara hazırlanıyoruz. Onlara inanıyoruz; **"Mutluyum. Bugün mutlu bir insanım. Lig bitti, tatile çıkamadım onun sıkıntısı var biraz. Uzun bir maraton sürdü, yorgunluk var, şimdi yeniden antrenmanlar başlayacak. Rahatım, huzurluyum. Buruk değilim, hep gülüyorum, soyadımın tersine. Ben hep gülerim, eğlence olsun, hiç buruk olmam. Her şeye sevgiyle yaklaşmayı seviyorum, insanların beni sevmesini isterim. Ona göre davranırım, desinler 'iyi insan'. Arkamdan kötü bir şey söylenmesin isterim."**

Okan hep gülüyor ve gerçekten iyi insan, toplum olarak ona minnettarız, bu sezon seyri hoş, iyi bir futbol oynadı. Eğer güçlüyseniz, sizi kimse tutamıyor.

Futbolcu Kadınları

Yansıyan ilişkilerin büyük çoğunluğu samimiyetsiz ve suni geliyor, sanki futbolcular asla aşık olup,istedikleri biriyle 'gerçek' bir ilişki yaşayamazlarmış gibi.

Futbolcuların ardında kadınlar var. Göze çarpan evlilerin eşleri sarışın, zenci ve kapalı olmak üzere kendi içinde üçe ayrılıyor. Sarışın kadınlar genellikle son derece sosyal; arabalı, tercihen bir sosyal kulüp üyesi, hemen her maçta VIP tribünündeler, evde Play-Station oynuyorlar, bakımlı ve güzeller. Mutlu evlilikler yaşıyorlar, kocalarının hep arkasındalar. Doğal olarak futbolla ilgileniyorlar, ofsayt nedir öğrenmişler. Zenci futbolcuların eşleri adeta fantezi kadınları; hemen herkesin beraber olmak isteyeceği kadınlardan, onlar da güzel, uzun boylu, erkeklerin rüyalarını süslüyorlar, merak ediliyorlar. Bir de başları kapalı muhafazakâr aile kadınları var; onlar hakkında hiçbir şey bilmiyoruz, hiçbir yerde görmüyoruz, maçlara gelmiyorlar, televizyona çıkmıyorlar, konuşmuyorlar, isimleri neredeyse bilinmiyor, belli ki sade, mutlu bir evlilik yaşıyorlar, yaşamasalar da sorunlarını yansıtmıyorlar, bir çoğunun yüzünü bile görmedik, sokakta yanımızdan geçseler **"Aaa, onun karısı!"** diyemeyiz, saçlarının rengini bilmiyoruz. Evde oturdukları tahmin ediliyor, tabii bir çoğu da çocuklu, sanki çocuklarıyla birlikte büyüyorlar. Bugüne kadar Müslüman, muhafazakâr bir futbolcu evliliğinin bittiği görülmedi. Bir yandan da kocalarını ortama karşı koruyorlar, bir kalkan vazifesi görüyorlar, zira futbolcuları boş bırakmaya gelmiyor. Mahremiyetlerini korumalarına gerek yok; mahremiyet zaten kendileri. Etraflarına ördükleri kozaları var, zaten öyle kadınlarla evli olan futbolculara **"Düzenli aile yaşantısı var, bir ev kızıyla evli, güzel ve mutlu bir evlilik yaşıyor"** yorumları yapılıyor.

Bekâr futbolcularda durum farklı. Orada burada gördüğümüz görüntülere, 'basılmalara', çekilen resimlere göre büyük çoğunluk şanslarını 'mankenlerden' yana kullanıyorlar. Bir süre sonra 'ünlü manken' oluyor o kadınlar, oysa onların mankenliği konusunda da bambaşka bir tartışma devam ediyor. Yansıyan ilişkilerin büyük çoğunluğu samimiyetsiz ve suni geliyor, sanki futbolcular asla aşık olup, istedikleri biriyle 'gerçek' bir ilişki yaşayamazlarmış gibi. Çünkü yine bu manken sevgililerden ayrılınca birçoğu **"Bir gecelik bir şeydi, benimle ünlü olmak için birlikte oldu, beni kullandı"** diyor. **(O.E.)**

Akşamsefası

(Ölü Oğul Mektupları'ndan)

Hint Sümbülü Kokusu

HALİL İBRAHİM ÖZCAN

Barbut zamanıydı. Guddiğin içindeki zarlar karanlığın velahaylesini çekerek dışardaki rüzgârın karları karıştırdığı beyazlığa inat masa üstüne düşmeyi bekliyorlardı. Gaz lambasının ölgün ışığını saçan fitili kararmıştı. Masanın etrafındakilerin hepsi ayaktaydılar. Akşamdan başlayan kumar, kesilenlerin seyirci kaldığı bir halde sürüp duruyordu. Kanunsuz fileli beyaz tişörtünün altından nagant tabancasını çıkartıp masanın üstüne koymuştu. Masada önemsiz bir aksesuarmış gibi duran nagant pırıl pırıldı. Bir ara onu kanunsuzdan isteyip oynamak geçmişti içimden ama masada çadır söken bir rüzgâr eser olmuştu. Ellerim buz gibiydi. Yarının ödevlerini yapmamıştım. Belki gene sınav vardı. Nedense son günlerde kendimi bu kalabalığın içinde rahat hissediyordum. Tek odalı gece kondu evinde çatıaltı korkaklığının yaşanmasından bana burası daha bir güvenli geliyordu çünkü hayatı hergün yeniden didikleyip duruyordum. Yoksa gecenin sabahı karşıladığı bu saatte dokuz kişinin arasında uyuyor olacaktım. Uykusuz gözlerimin aile denilen kurumdan sessizce çekip aldığı acıları vardı. Masanın orta yerinde üstü çiçekli bir fayans üstüne gelenlerin kafalarını karıştırması için duruyordu sanki. Üstüne sallanan guddikten düşen zarlardan biri taklalar atarak oturmuştu. Altı delik kararmıştı birinden masanın üstünde. Gudikten düşmekte geciken ikinci zar hünüz masadaki yerini almamıştı. Kürt Memed gözlerinin ışığını baygınlaştıran esrarlı cigarasından derin bir nefes alırken kaybetmeyi sanki hayatın muamması olarak görüyor gibiydi. İtibarları küçük düşüren Memed bakleyiş mahmuzlarını sağrısında unutulmuş zamane küheylanları gibi sırtına kimseleri almazdı. Alamancı Kerim bu akşamın yolunacak kazı olacaktı. Birden sessizlik rüzgârı peyda oldu masada. Herkes fayansın üstünde takla atan ikinci zarın deliklerini merak ediyordu. Keskin bakışlar masada gezinirken kanunsuz birdenbire avuç içini açarak taklalar atmaya devam eden ikinci zarı avucuyla kapatıp "zar kırık" dediğinde keskin bakışlar koltuk altı palaları gibi birbirlerine parlamaya başladılar. Hadi zarlar havadayken zar kırık dese bir şey değildi ama zarlardan birinin altı deliği masada olanca ihtişamıyla duruyordu. Racon çoktan bozulmuştu. Almancı birden göğsüne doğru çektiği guddiği masanın üstüne fırlattı. Kanunsuz son günlerin sıkıntısını bastırmak istercesine raconu bile isteyerek bozuyordu. En son vukuatı masanın çevresindekilerce de bilindiğinden farkında olmadan keskin gözler daha bir keskinleşiyordu. "Zar kırık dedim birader." Oyundan daha önce kesilmenin sıkıntısını yaşayanlardan Bayram, "Kanunsuz çek elini zarın üstünden de delik sayalım." diyordu. Kanunsuz Bayram'la ilgilenmedi bile. Kumarhaneci Mahir olacaklara tezgah açmak istemiyordu çünkü bahar bitmiş sarı sıcaklar çoktan masaya düşmüştü bile. Kağıt paralar orospu sıcaklığı içinde Kanunsuzun önünde toplanmıştı. Sabah olmak üzereydi. Dışardaki fırtına dinmek bilmiyordu. Nasıl olsa okula gene uykusuz gidecektim. Birkaç saattir elimde oyalandığım tekel şişe biradan bir yudum daha aldım. Erketedeki Muhsin çektiği sinyalle elimdeki şişeye çoktan uzanmıştı bile. Mahalleye henüz elektirik gelmediğinden Komiser Colombo şerrini salmasın diye erkete Muhsin kapıdaydı. Gerçi herkes onun daha otomobil sesi uzaklardan duyulur duyulmaz ilk kaçanın o olduğunu bilirlerdi. Kamyon sesine bile kaçıyordu Muhsin. Saçları iyice dökülmeye başlamış genç adam koyu sarı dişlerinin arasında ıslık gibi çıkan küfürle beni yerimden hoplatmıştı. "Ulan Kanunsuz şerefsizi senin yıldızlarının ümmetini s.kerim." Masadaki nagant Almancı Kerime yıldızlı çikolata kağıtları gibi parlak geliyorduki birden silahın üstüne atılmıştı. Boklu porsuğun kıyısında öğrenci çocuklarla aileyi konuşurken daldığım kayık numaralarında o gecenin kavak pamukları dökülür olmuştu masamın üstüne. İnsan çatıaltı korkaklarını çok erkenden çekmeliydi zamansız sulardan. Sonunda kurtuluş o çılgın telaşın kollarındaki saatten başka bir şey olmuyordu.

Eskişehir / Haziran 1998